

Λέων Σγουρός

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Ο μόνος βυζαντινός αξιωματούχος που πρόβαλλε αντίσταση στη φράγκικη κατάκτηση αλλά και ένας από τους πιο αμφιλεγόμενους ανθρώπους της εποχής του ήταν ο Λέων Σγουρός, άρχοντας του Ναυπλίου και του Άργους, ο οποίος προσπάθησε να εκμεταλλευτεί την κατάρρευση της αυτοκρατορικής εξουσίας και να δημιουργήσει τη δική του ηγεμονία. Έχοντας κυριαρχήσει στην Αργολίδα και στην Κορινθία, προσπάθησε να επεκτείνει την ηγεμονία του και πέρα από την Πελοπόννησο.

Στις αρχές του 1204 εισέβαλε στην Αττική, δεν μπόρεσε όμως να κυριεύσει την Ακρόπολη, την οποία υπερασπίστηκε με σθένος ο μητροπολίτης Μιχαήλ Χωνιάτης, αδερφός του βυζαντινού ιστορικού Νικήτα Χωνιάτη. Εξοργισμένος ο Σγουρός από την αποτυχία του αυτή, λεηλάτησε την πόλη της Αθήνας και κατόπιν κατέλαβε τη Βοιωτία την Εύβοια, φτάνοντας ως τη Λάρισα, όπου συνάντησε τον πρώην αυτοκράτορα Αλέξιο Γ΄ και παντρεύτηκε την κόρη του Ευδοκία. Με το γάμο αυτό ο φιλόδοξος Λέων ήθελε να νομιμοποιήσει την εξουσία του, διεκδικώντας ίσως κάποια στιγμή και τον αυτοκρατορικό τίτλο.

Τα σχέδια του θα ανατραπούν σχετικά γρήγορα. Λίγο μετά το γάμο θα εισβάλουν στη Θεσσαλία οι ιππότες του Βονιφάτιου, ο Σγουρός θα υποχωρήσει και θα προσπαθήσει αρχικά να αμυνθεί στο στενό των Θερμοπυλών. Οι Λατίνοι θα κατακτήσουν εύκολα τη Θεσσαλία που θα διανεμηθεί από τον Βονιφάτιο στους άρχοντες που τον ακολουθούσαν.

Ο Σγουρός, κάτω από την πίεση των σιδερόφραχτων ιπποτών, θα εγκαταλείψει τις

Θερμοπύλες

Στην Πελοπόννησο ο Σγουρός θα αντισταθεί με πείσμα, έχοντας ως προπύργια τα τρία κάστρα του, τον Ακροκόρινθο, την Ακροναυπλία και τη Λάρισα του Άργους. Τα κάστρα αυτά, κτισμένα σε οχυρά υψώματα, θα αποδειχτούν ισχυρότερα από την δύναμη των Φράγκων κατακτητών. Καθώς οι τελευταίοι δεν διέθεταν πολιορκητικές μηχανές, θα περιοριστούν αρχικά στον αποκλεισμό τους, περιμένοντας να κουραστούν και να παραδοθούν οι αμυνόμενοι.

Το 1208 ο Λέων Σγουρός, κουρασμένος και απογοητευμένος από την εξέλιξη των πραγμάτων και θέλοντας να αποφύγει την παράδοση, αυτοκτόνησε πηδώντας, όπως λέγεται, με το άλογό του από τον Ακροκόρινθο. Κατά μια άλλη εκδοχή σκοτώθηκε σε μάχη έξω από το Ναύπλιο.

Στο βιβλίο του «Φημισμένοι άντρες κα λησμονημένοι» ο ΦΩΤΗΣ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ γράφει για τον Λέοντα Σγουρό:

Ήταν κι αυτός ένας από τους ανθρώπους του καιρού του αλλά στάθηκε πολύ ζουρλός πεισματάρης κι ακατάστατος. Φανερώθηκε τον καιρό που ήρθανε οι Φράγκοι στην Πόλη, δηλαδή κατά το 1200 μ.Χ. Ο πατέρας του στάθηκε αφέντης του Αναπλιού κι όταν κείνος απόθανε, κληρονόμησε τ' αξίωμά του ο γιος του, ο Λέοντας, και σαν τ' άγριο θηρίο που 'χε και το όνομά του, λυσομανούσε, άρπαζε και ξέскиζε ολόγυρα τα μέρη, πήρε το Άργος και τράβηξε κατά την Κόρινθο, να πάρει το ξακουσμένο κάστρο της, γιατί όπως λέγαν από τα αρχαία χρόνια, όποιος βαστούσε κείνο το κάστρο, το λεγόμενο Ακροκόρινθο, θα βαστούσε και το Μωριά, κι ίσως ίσως κι ολάκερη την Ελλάδα.

Εκεί πέρα ήταν μητροπολίτης ένας Νικόλαος, που τον είχε τυραννισμένο ο Σγουρός, αλλά σαν έζωσε το κάστρο, έστειλε λέγοντάς του να φιλιωθούνε, κι ο μητροπολίτης παραδέχτηκε, κι έτσι μπήκε στο κάστρο ο άπιστος Σγουρός, και φίλησε το χέρι του δεσπότη και τον προσκάλεσε να φάνε μαζί, αλλά πάνω στο τραπέζι μέθυσε και του 'βγαλε τα μάτια και τον γρέμνισε από κείνο το θεόψηλο και φοβερό φρούριο.

Κατόπιν τράβηξε να πάρει την Αθήνα κατά το 1203, για να απλώσει το βασίλειό του και πέρα από το Μωριά. Πέρασε λοιπόν το Εξαμίλι, δηλαδή τη στενή στεριά που δένει το Μωριά με τη Ρούμελη, έστειλε λίγα καράβια από τη θάλασσα της Σαλαμίνας, κι αυτός βάδισε κουρσεύοντας σκληρά κάθε χώρα και χωριό πόβρισκε μπροστά του κι έφτασε στην Αθήνα και την ρήμαξε δίχως δυσκολία, γιατί όσοι βαστούσανε άρματα είχαν κλειστεί στο κάστρο της Ακρόπολης, έχοντας αρχηγό έναν αγιασμένο και σοφό άνθρωπο, το δεσπότη Μιχαήλ Ακομινάτο, που δεν ήταν ντόπιος αλλά Ανατολίτης, γεννημένος στο χωριό Χώνες, φημισμένο για το θάμα τ' Αρχαγγέλου Μιχαήλ. Έστησε λοιπόν ο Σγουρός μηχανές της πολιορκίας, φαλκούνια, χελώνες κι αρκουδάμαξα και με όλα ταύτα δεν μπόρεσε να πατήσει το

κάστρο, γιατί ο γέροντας βάσταξε καλά.

Αφού πολέμησε λίγες μέρες, ο Σγουρός παράτησε την πολιορκία και πήρε το δρόμο κατά το βοριά, και δεν άφησε χλωρό κλαρί πουθενά, ίσαμε πόφταξε στη Θήβα και την κούρσεψε και κείνην από θεμελιού. Όλοι τούτοι οι τόποι ήτανε του χεριού του επειδή δεν είχανε στρατό της προκοπής μηδέ αρχηγούς να τους κυβερνήσουνε. Έφταξε λοιπόν στη Λάρισα και εκεί αναπαύτηκε πια, έχοντας την ιδέα πως είχε βάσει στα σύνορά του ολάκερη την παλιά Ελλάδα, για να πολεμήσει σαν άλλος Μεγαλέξανδρος καταπάνω στους Φράγκους.

Τούτο τον καιρό π' αναστάτωνα το Μωριά και τη Ρούμελη ο Σγουρός, στα βορινά μέρη ανεμόδερνε ολοένα τον κόσμο ένας άλλος αιματοχόχλακας, ο περιβόητος Μπονιφάτσης, ο μαρκέζης του Μομφερά. Ήτανε κι αυτός τρελλός, άφοβος στο έπακρο και μεγάλος πολέμαρχος, τιμημένος απ' όλους τους Φράγκους.

Εβγήκε λοιπόν να υποτάξει όσες χώρες ήταν ακόμα λεύτερες, τα μέρη που 'ναι γύρω στις Σέρρες και στη Βέροια και κατάντησε μέχρι την πόρτα της Θεσσαλίας στα 1205, τον ίδιο καιρό που ήταν στη Λάρισα ο Λέοντας ο Σγουρός.

Μαθαίνοντας αυτός πως ζυγώσανε οι Φράγκοι, έστειλε κάτι λίγους στρατιώτες να φυλάξουνε την κλεισούρα των Θερμοπυλών, σαν είδανε όμως να κατεβαίνουνε οι Φράγκοι ντυμένοι με σίδερα, με μουντζούνες σιδερένιες και καπέλα σιδερένια, καβαλλικεμένοι σε άλογα σιδεροντυμένα και κείνα, τρομάξανε και φύγανε, κι ο στρατός του Μπονιφάτση βρέθηκε σε λίγο μέσα στη Θήβα και την άλλη μέρα μέσα στην Αθήνα...

Ο Σγουρός ζεματισμένος πέρασε βιαστικά στον Μωριά να μπορέσει να κρατήσει τα δικά του τα κάστρα.

Σε λίγες μέρες πέρασε κι ο Μπονιφάτσης το Εξαμίλι και μπήκε στο Μωριά με πολύ στράτευμα κι έπιασε τη χώρα της Κόρινθος και τ' Άργος. Ο δε Σγουρός μπόρεσε και βάσταξε τ' Ανάπλι και το κάστρο της Κόρινθος, το λεγόμενο Ακροκόρινθο, και εκεί μέσα σφαλίχτηκε...

Σφαλισμένος μέσα στο κάστρο και βλέποντας πως η πείνα θα τον στένευε να σκαλωθεί, αλλοφρόνησε... Καβαλλίκεψε στ' άλογό του, που τότε και κείνο ανεβασμένο στο κάστρο κι ύστερα το σπιρούνησε και πέσανε μαζί, καβαλάρης κι άλογο, μέσα σε κείνον τον φοβερό γκρεμό, που δε βρέθηκε μηδέ κόκκαλο...

Φώτης Κόντογλου

«Φημισμένοι άντρες κα λησμονημένοι»

ΑΚΡΟΚΟΡΙΝΘΟΣ, ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ ΚΑΣΤΡΟ

Πηγή: vizantinaistorika.blogspot.gr